

Wygodne finansowanie inwestycji

Wykup wierzytelności otwiera jednostkom samorządu terytorialnego oraz spółkom komunalnym nowe możliwości efektywnego finansowania inwestycji.

Na zastosowaniu tej elastycznej i wygodnej formy, mogą skorzystać zarówno zlecniodawcy, jak i wykonawcy przedsięwzięcia.

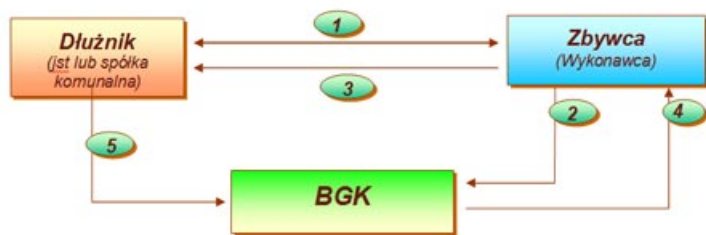
Jednostki samorządu terytorialnego i spółki komunalne stają często przed problemem wyboru sposobu finansowania realizowanych inwestycji. Jeśli nie mają własnych środków, najczęściej korzystają z kredytów bankowych, bądź też decydują się na emisję obligacji komunalnych. Finansowanie zewnętrzne nie jest jednak pozbawione wad: wymaga ponoszenia dodatkowych kosztów (prowizje, odsetki itp.), jak również przeprowadzenia uciążliwej procedury przetargowej. Innym rozwiązaniem jest sfinansowanie przedsięwzięcia ze środków wykonawcy poprzez wydłużenie terminów płatności (tzw. „kredytu kupieckiego”). W tym przypadku koszty są mniejsze, a procedury dogodniejsze, jednakże takie rozwiązanie, w przeciwieństwie do finansowania dłużnego, zapewnia środki jedynie na krótki okres.

Instrumentem łączącym korzyści zewnętrznego finansowania i kredytu kupieckiego jest wykup wierzytelności. Pozwala on JST i spółkom komunalnym pozyskać kapitał na długi okres nawet do 180 miesięcy, bez konieczności przeprowadzania procedur przetargowych oraz bez dodatkowych kosztów.

Warto zaznaczyć, że zastosowanie wykupu wierzytelności jest korzystne nie tylko dla JST realizującej inwestycję, lecz również dla firmy wykonującej przedsięwzięcie. Dzięki zastosowaniu wykupu wierzytelności przedsiębiorstwo otrzymuje możliwość szybszego, niż przewiduje to kontrakt odzyskania zaangażowanych w przedsięwzięcie środków. Poprawa płynności finansowej związana z zastosowaniem wykupu wierzytelności pozwala na realizowanie w tym samym czasie nawet wielu inwestycji o odroczonych terminach płatności.

Choć popularność tego instrumentu finansowego cały czas rośnie, jest on jednak nadal mało znany i wymaga szczegółowego omówienia. W transakcji wykupu wierzytelności występują trzy strony. Pierwszą stanowi **Dłużnik**, którym jest realizująca inwestycję jednostka samorządu terytorialnego (gmina, powiat, samorząd województwa oraz ich związki) lub spółka komunalna (prowadząca gospodarkę komunalną, w której JST posiada co najmniej 50% udziałów lub akcji). Drugim podmiotem jest **Zbywca**, czyli przedsiębiorstwo wykonujące realizowaną przez dłużnika inwestycję. Trzecia strona to **Bank (Bank Gospodarstwa Krajowego)**, który prowadzi usługę wykupu wierzytelności.

Rysunek 1. Schemat wykupu wierzytelności

Proces wykupu wierzytelności przebiega w następujący sposób: (1) Po zakończeniu procedury przetargowej zawierany jest kontrakt dotyczący przedsięwzięcia inwestycyjnego pomiędzy jednostką samorządową (Dłużnikiem), a wykonawcą. Następnie (2) przedsiębiorstwo realizujące inwestycję zawiera umowę o wykupie wierzytelności z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Wykonawca inwestycji informuje Dłużnika o wykupie przez BGK wierzytelności (3). Możliwe jest również zwarcie umowy trójstronnej pomiędzy Bankiem, Zbywcą i Dłużnikiem. W ten sposób zainteresowane strony mogą wspólnie uzgodnić jak najkorzystniejsze warunki. Kolejnym etapem jest wypłata przez BGK środków z tytułu wykupionej wierzytelności (4). Bank dokonuje płatności po zaakceptowaniu przez Dłużnika faktury wystawionej przez wykonawcę przedsięwzięcia (Zbywcę). Ostatnim etapem (5) jest spłata wierzytelności przez Dłużnika. Spłata wierzytelności może być jednorazowa lub podzielona na raty. Może ona następować w dogodnych dla jednostki samorządowej terminach: w przypadku przedsięwzięć inwestycyjnych w okresie nawet do 180 miesięcy, natomiast w przypadku dostawy towarów lub usług - do 60 miesięcy. Przy przedsięwzięciach inwestycyjnych możliwa jest karencja w spłacie kapitału do 24 miesięcy oraz w spłacie odsetek do 12 miesięcy. Okres karencji nie może być jednak dłuższy niż 1 miesiąc od terminu zakończenia przedsięwzięcia inwestycyjnego.

Należy zaznaczyć, że wykup wierzytelności może następować na każdym etapie realizacji przedsięwzięcia. Jest on także bardzo dobrym rozwiązaniem, jeżeli JST chce zrestrukturyzować zaciągnięty wcześniej dług.

Przy użyciu instrumentu wykupu wierzytelności BGK pomyślnie sfinansował szereg inwestycji m. in. budowę gimnazjum w gminie Resko, hale widowiskowo sportowe w gminach Rymań i Rewal. Wykup wierzytelności może być doskonałym uzupełnieniem montażu finansowego projektów wspartych z UE składającego się z środków własnych oraz dofinansowania. Biorąc pod uwagę wielkość przewidzianej na najbliższe lata pomocy europejskiej skierowanej do jednostek samorządu terytorialnego i związane z tym wymagania kapitałowe, można prognozować, że wykupu wierzytelności będzie stawał się coraz bardziej popularny.

Szczegółowe informacje dotyczące wykupu wierzytelności można uzyskać w oddziałach Banku Gospodarstwa Krajowego. Lista oddziałów znajduje się na stronie internetowej www.bgk.com.pl.

